

TUDI TO SEM

Kdo: Matjaž Trošt, prof.

Delovno mesto: profesor matematike

Matjaž, po poklicu si profesor matematike. Pa vendarle te poznamo tudi kot inštruktorja smučanja, organizatorja številnih šolskih ekskurzij, tajnika splošne mature ... Je težko usklajevati ter prehajati med tako raznolikimi področji?

Da bom učitelj, sem vedel že v osnovni šoli. Nad tem poklicem me je navdušil moj tedanji učitelj kemije. V srednji šoli sem se ves čas »igral učitelja«, ko sem pomagal svojim sošolcem, in zato odločitev o študiju ni bila prav težka. Srečo sem imel, da sem se po zaključku študija lahko zaposlil na SŠ Ajdovščina, ki je omogočila razvoj tudi mojih drugih kompetenc.

Področja, ki jih omenjaš v vprašanju, so res raznolika, vendar imajo skupen imenovalček – delo z mladimi. Prav zaradi tega prehajanje ni težko. Skozi te dejavnosti spoznavam dijake na drugačen način, jim dajem sebe, svoje izkušnje in svoje znanje na več načinov, demonstriram jim pestrost, zahtevnost, lepoto in izzive svojega poklica, ki ga z veseljem opravljam. Pa tu nimam v mislih profesorja matematike temveč učitelja in vzgojitelja. Osobno sem prepričan, da moje poslanstvo ni le poučevati matematiko, temveč mladim ljudem širiti obzorja, kazati lepote življenja in jih usmerjati na pot ravnovesja med tistim, kar želimo, in tistim, kar moramo. Zato mi ni težko ostati po pouku, pomagati dijakom, svetovati, pripravljati ekskurzije, urejati dokumentacijo ... Pravzaprav tako raznovrstno delo bogati tudi mene, z delom rastem in pridobivam, bogatim samega sebe in druge okrog sebe. Rad opravljam svoje delo in menim, da ni nič težko, če delo rad opravljaš.

Naši dijaki so prav pod tvojim vodstvom sedaj že drugič zmagali na tekmovanju Euroscola in za nagrado prejeli ekskurzijo v Strasbourg. Pravkar pa ste se vrni iz Bruslja, kjer se obiskali sedež Evropskega parlamenta. Za kakšne projekte pravzaprav gre? Kaj vse našim dijakom ponuja in daje »Evropa« pa se tega niti ne zavedamo?

Leta 2014 smo se prvič odzvali na razpis za regijsko tekmovanje Euroscola, ki ga izvajajo vse članice EU v sodelovanju z Evropskim parlamentom. Nagrada za zmagovalce je izjemno privlačna in zato dijakov ni težko navdušiti nad pripravi. Skupina do 24 dijakov lahko dobi priložnost obiska simulacije delovanja Evropskega parlamenta v Strasbourg. Dijaki iz vseh evropskih držav takrat za en dan zasedejo sedeže v dvoranah Evropskega parlamenta v Strasbourg,

razpravljajo o aktualnih evropskih tematikah in seveda sklepajo nova znanstva, prijateljstva.

Leta 2014 je regijsko tekmovanje potekalo pri nas v Ajdovščini, letos pa v Novi Gorici. Obakrat smo zmagali in prejeli mično nagrado. Tako 16. do 19. marca letos 24 dijakov in 2 profesorja potujemo v Strasbourg.

Pravkar pa smo se vrnili iz Bruslja, kamor smo odpotovali na povabilo gospe Romane Tomc, slovenske evroposlanke. Vsak poslanec ima določeno kvoto denarja, ki ga nameni za promocijo delovanja Evropskega parlamenta med državljani evropske unije. Letos smo uspeli pridobiti sredstva, ki so delno pokrila stroške potovanja, del stroškov pa so morali pokriti dijaki sami. V Bruslju smo bili najprej deležni predavanja o Evropski uniji, Evropskem parlamentu, pomenu teh institucij, sledil je ogled parlamentarnih prostorov in nato še srečanje s poslanko, gospo Tomc.

Evropa je naša skupna domovina, tega se premalo zavedamo. Predvsem mladi se premalo zavedajo pomena Evropske unije in možnosti, ki jim jih ponuja. Zato so takšni projekti zelo pomembni, mladim širijo obzorja, jih opremljajo z veččinami sodobnih državljanov Evrope, seznanjajo z njihovimi pravicami in dolžnostmi.

V tej smeri bomo tudi nadaljevali. V Strasbourg se preko Euroscola šola uvrsti le vsako drugo leto, torej bomo ponovno poskusili leta 2018, za sodelovanje z evroposlanci pa so še številne možnosti. Za jeseni že imamo zagotovljena sredstva za ponoven obisk Bruslja in Evropskega parlamenta. Za to sodelovanje smo se dogovorili z evroposlanko, gospo Tanjo Fajon, ki se je prav tako odločila, da nam bo del stroškov sofinancirala. Za sodelovanje (tudi v jeseni) pa smo se dogovorili tudi evroposlancem, gospodom Lojzetom Peterletom, vendar so priprave tega sodelovanja šele v začetni fazi, saj smo povabili s strani g. Peterleta prejeli šele pred zimskimi počitnicami.

Globalizacija se je globoko zari-la tudi v šolske klopi in zato so mednarodna sodelovanja izredno pomembna, česar se na naši šoli močno zavedamo. Poleg omenjenih »evropskih« projektov, smo letos na šoli pričeli tudi z mednarodno izmenjavo z dijaki z nizozemske šole, v okviru projekta Erasmus+ pa je 36 dijakov s programa Predšolska vzgoja opravljalo prakso v tujini, v mednarodnih vrtcih.

Poznamo te kot strastnega popotnika. Kateri od številnih krajev, ki si jih obiskal, ti je najbolj ostal v spominu ter kam te

vleče v prihodnje?

Težko se je odločiti, katero potovanje mi bo najbolj ostalo v spominu. V Grčiji sem se na absolutnem izletu z vlakom vozil skupaj s kozami (ja, živimi), na Havajih sem si Pearl Harbour ogledal iz helikopterja, v St. Louisu v ZDA sem spoznal sorodnike, za katere skoraj sto let nismo vedeli, da sploh obstajajo, v Avstraliji sem božal koalo in jedel kenguruja, v Maroku sem sredi puščave opazoval nočno nebo in mlečno cesto na njem, na Maldivih sem se potapljal in občudoval podvodni svet ... Vsako potovanje posebej je delček v sestavljenki, delček, ki me izpopolnjuje in mi daje energijo za vsakodnevna opravila. Raje se odpovem novemu avtu, novim oblačilom ali čemu podobnemu, kot pa bi se odpovedal potovanjem. Občutka, ki preplavi moje telo ob zvoku letalskega motorja, ne znam opisati.

Težko se je odločiti, kaj bo najbolj ostalo v spominu, čeprav imajo med vsemi potovanji posebno mesto Filipini. Na potopisnih predavanjih sem to državo poimenoval raj sredi Pacifika. Prijazni ljudje, čudovita narava, veliko znamenitosti, zanimiva zgodovina ... Veličastno je bilo ležati na plaži, v kopalkah, s koktejlom v roki in klicati domov ter voščiti božične praznike, razburljivo je bilo v decembru nabirati jagode in se z njimi sladkati, sočasno pa vedeti, da doma piha burja in sneži. Tako daleč je ta država in tako drugačni so njeni ljudje, njihov način življenja. Veliko Filipincev živi z manj kot enim evrom na dan, pa kljub temu izgledajo srečnejši kot mi, živijo polnejše življenje, spoštujejo svojo tradicijo. Mogoče sem takšno sliko dobil le kot turist, ki mu ni ničesar primanjkovalo in mu je bilo vse na dosegu roke, vendar pa v to ne verjamem. Ljudje, ki sem jih srečeval, so bili nasmejani, dobre volje, pripravljeni pomagati ... Veliko razlogov torej, zaradi katerih lahko postavim Filippine na prvo mesto.

V prihodnosti si želim odpotovati v Južno Ameriko, obiskati divjo Patagonijo, obpluti rt Horn na Ognjeni zemlji, se prepustiti ritmom latino glasbe v Riu de Janeiru in Buenos Airesu ... Veliko lepote skriva ta celina. To sem imel v načrtu že leta 1996, ko sem zaključeval študij v Ljubljani, pa splet okoliščin uresničitve tega načrta ni dopustil. Septembra bo minilo 20 let odkar delam na tej šoli in mogoče bi bilo takšno potovanje primerno darilo, ki bi si ga podaril ob tej priložnosti.

VUGIN KOTIČEK

Naj bo Vugin kotiček tokrat nekoliko drugačen. Dijakom vedno govorim, naj se ne ponavljajo, naj skušajo biti čim bolj izvirni. Tudi takrat, ko pripravljajo govorne nastope o prebranih literarnih delih, ki jih predstavijo sošolcem. Že uvod naj bo zanimiv. Lahko začnejo z navedkom pomembne osebe, aktualnim dogodkom, ki je v zvezi s temo njihovega govornega nastopa, s šalo ali z duhovito domisljico, ki bo v poslušalcih vzbudila zanimanje. Izrazito subjektivnega značaja naj bo tudi nadaljevanje predstavitev, predvsem pa zaključek z lastnim mnenjem in aktualizacijo. Ob uspehih petminutnih govornih nastopih uživam skupaj z dijaki, ki se običajno nanje dobro pripravijo. V tokratnem članku vam posredujem duhovito in aktualno besedilo, ki je bilo podlaga govornega nastopa dijakinje Veronike Ternik iz 3. A. Upam, da se boste tudi bralci prizanesljivo nasmihali ob branju, kot smo se mi pri poslušanju.

Butalci so delo slovenskega pisatelja, humorista, satirika in dramatika Frana Milčinskega. Izšlo je leta 1949. O aktualnem dogajanju je pisal pod psevdonimom Fridolin Žolna. Njegova najbolj znana dela so tudi Tolovaj Mataj, Ptički brez gnezda in Gospodična Mici.

Butalci so zbirka šaljivih pripovedi, ki so zanimivo branje za otroke in odrasle. Tudi mene so navduševale že v otroštvu. Z njimi sem se prvič srečala kot petletna deklica, ko mi jih je bral moj »nono«. Takrat so mi bile predvsem smešne, saj pravega sporočila nisem razumela. Ob tokratnem branju pa sem razmišljala o današnjem svetu in Sloveniji, ki je verjetno bolj »butalska« kot kdaj koli prej.

Butalci so prebivalci izmišljenega kraja Butale, ki leži tri ure hoda za pustno nedeljo. Imajo se za zelo imenitne. Svoji vasi s kočami pravijo mesto, hišam graščine, mlakuži pa potok. Samim sebi se zdijo tako učeni, da druge učijo celo tisto, česar še sami ne znajo. V Butalah poteka dogajanje po posebnih butalskih pravilih, saj si vse razložijo po svoje in to tako, da so z razpletom vedno zadovoljni. Vsega imajo dovolj, primanjkuje jim samo pameti. Kot tudi nam Slovencem. Verjetno tudi nam ne bi nič manjkalo, če ne bi bili tako po butalsko sebični, zagledani vase, sperti med sabo in bi imeli več prave pameti, ki pa je žal ne moremo kupiti tako, kot so jo Butalci. Ponjo so namreč poslali nekaj mož. Prodajalec je bil prijazen in jim je pamet prodal po polovični ceni. Kupili so jo v sodu, ki so ga vsi ponosni pritovorili na sredo vasi. Župan je dal znak in prerezali so vrh. Iz soda je skočila miš in jo ucvrla naravnost v županovo hišo. To je bil za Butalce dokaz, da so dobili pamet, ki je res pametna, ker je šla tja, kamor sodi. Pri tej kupčiji pa so imeli še posebno srečo, saj je imela pamet kmalu mlade in je je bilo dovolj za vse Butale. Zato pa so se odločili, da bodo privarčevali s soljo, ki so jo kar posejali. Kmalu so pognale lepe zelene rastline, kar je obetalo dobro letino. Že listi, ki so jih poskušali z jeziki, so ostro pekli. Bili so veseli, da je sol tako ostra, že ko je mlada, kako slana bo šele, ko dozori. Na to, da so dejansko zrasle koprive, pa se sploh niso ozirali. Tako kot mi, Slovenci, so tudi Butalci imeli veliko dela z razbojniki, ki so vedno pametnejši in korak pred ostalimi. Tak je bil tudi grozni butalski razbojnik Cefizelj, ki naj bi zadušil že sedem ljudi in tri ženske. V Butale je rad prihajal predvsem zaradi dišečih hlebkov kruha in policista, ki ga je izzival s svojimi domiselnimi idejami. Ko ga je ta končno ujel in sta šla mimo pekarne, ga je Cefizelj prosil, da bi mu dovolil kupiti koruzni hlebec. Policist ga je čakal pred prednjimi vrati, Cefizelj pa mu je pobegnil pri zadnjih. Ko sta šla naslednjič mimo pekarne, si je Cefizelj spet zaželel koruzni hlebec. Tokrat ga je mož postave čakal pri zadnjih vratih, Cefizelj pa mu je ušel pri sprednjih. Zdi se, kot bi Cefizelj učil posla tudi naše velike tatove – tajkune, ki so na nepošten način postali lastniki milijonov evrov premoženja, kar pa so izpeljali tako, da so vedno ušli – pri prednjih ali zadnjih vratih sodniških odločitev. In niso bili tako velikodušni kot Cefizelj, ki je od ukradenega denarja iz občinske blagajne na koncu vanjo prispeval en groš, da ne bi bila popolnoma suha. Vendar to še ni najhuje. Glavni butalski problem so bili sosede Tepanjčani. Z njimi so bili na smrt sperti in z njimi ves čas tekmovali. Poimenovali so jih hribovci, ki jedo osveni kruh. Tepanjčani pa jim niso ostali dolžni. Pravili so, da Butalci redijo občinsko uš. Sprinco Marogo, ki določi župana. Kadar so namreč v Butalah volili župana, so se vsi butalski bradači zbrali okoli mize. Župan je postal tisti lastnik brade, v katero se je zaletela uš. Ob tem upravičeno pomislimo na dvojce: naše sosede Hrvate, od katerih se želimo ograditi z bodečo žico tudi tam, kjer begunci dejansko ne prečkajo meje, in na naše politike in župane. Kot bi tudi njih izbirale uši. Spoznajo se na vse in najdejo odgovor na vsako vprašanje. Vedno pa v svojo korist. Nekateri med njimi še danes mislijo, da se da z denarjem kupiti vse – tudi pamet z nakupom diplome. Vendar Slovenci v primerjavi z Butalci s takim stanjem nismo zadovoljni. Želimo tako Slovenijo, na katero bomo ponosni, kot so bili ponosni Butalci na svoje Butale, le da ne bi bila več tako butalska. Branje mi je bilo v užitek, saj so pred mano zaživele že nekoliko pozabljene zgodbe iz otroštva. Med branjem sem se z mislimi vračala v najlepše trenutke, ki sem jih preživela z »nonotom«, in ob tem spoznavala, da so nekatere življenjske zakonitosti neminljive.

**Srednja šola Veno Pilon
Ajdovščina**

NAŠI DIJAKI V BERLINU

Na slovenskem veleposlaništvu v Berlinu

Dijaki 3. letnika gimnazije Veno Pilon iz Ajdovščine so res nekaj posebnega – ko so nas danes obiskali, so bili dobro pripravljeni, veliko so vedeli o Nemčiji, predvsem pa so

bili radovedni. Še kdaj pridite, vedno smo vas zelo veseli, prava naša veleposlanica Marta Kos Marko. (vir: <https://www.facebook.com/botschaftslowenienberlin/>)

OBVEZNE IZBIRNE VSEBINE (OIV)

Smučanje na Cerknem

V sredo, 20. januarja 2016, smo se dijaki 1. in 2. letnika gimnazije Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina odpravili za štiri dni na Cerkno, kjer smo v okviru OIV dopolnjevali svoje znanje smučanja oziroma deskanja. Nekateri od nas so se z belimi strminami srečali prvič. Razdelili smo se v skupine glede na znanje in dejavnost, za katero smo se odločili. Mentorji so bili z nami zelo potrpežljivi in nam z veseljem podajali novo znanje. Tudi čas, ki ni bil namenjen smučanju, smo aktivno preživljali v hotelu Cerkno. Ob večerih smo imeli zanimiva predavanja, športne aktivnosti in dru-

ge dejavnosti. Čisto za vsakega se je našlo nekaj zanimivega.

Mislím, da smo se v teh štirih dneh še bolj spoznali, predvsem pa med seboj povezali. Priložnost, da za kratek čas pobegnemo od šolskih obveznosti in vsakdanjih opravil, smo popolnoma izkoristili. Čas po večerjeh pa smo preživeli ob zvokih harmonike ter šalah in norih izjavah naših sošolcev.

Z zadnjimi močmi smo se v soboto popoldne utrujeni, vendar polni novih doživetij vrnili domov, z željo, da naslednje leto podoživimo to nepozabno izkušnjo.

Teja Kobal in Nika Kodelja, 1. b

Likovna delavnica

Naravoslovna delavnica

OB KULTURNEM PRAZNIKU

V petek, 5. 2., smo tudi na naši šoli obeležili slovenski kulturni praznik. Pevski zbor, dijaki na orfiovih glasbilih, vokalna skupina in dijaka,

ki sta recitirala Prešernovo poezijo, so sooblikovali krajši kulturni program, nagovoril pa nas je ravnatelj Andrej Rutar. Ob tej priložnosti

smo se tudi prvič zbrali v prenovljeni večnamenski dvorani.

»Človek ne živi samo od kruha, nas podučuje že Sveto pismo. Za svojo rast in obstoj potrebujemo nekaj več. In to je kultura, v najširšem pomenu. Čeprav jo vsak posameznik občuti po svoje, so njeni učinki enaki – bogati nas, dviga in povezuje.«

Tako je v svojem razmišljanju o kulturi zapisala dijakinja 2. letnika.

AV

MED TUAREGI

V torek, 5. januarja 2016, smo na naši šoli lahko prisluhnili nadvse zanimivemu predavanju učiteljice, prevajalke, pisateljice ter humanitarne delavke Mire Delavec. Na šolo smo jo povabili z željo, da nam pred-

stavi svoje delovanje med tuareškim ljudstvom v severni Afriki.

V dvournem predavanju je spregovorila o temnih in svetlih vidikih njihovega življenja, predvsem pa o problemih, s katerimi se

soočata najbolj ranljivi skupini prebivalstva – ženske in otroci.

Ko je prvič obiskala »modro« ljudstvo pred 15 leti, se ji niti sanjalo ni, kako zelo se ji bo spremenilo življenje. Kasneje si je med njimi našla tudi življenjskega sopotnika in njeno poslanstvo je postalo jasno: pomagati tamkajšnjemu ljudstvu, ki zaradi vojnih razmer ne more svobodno trgovati ter si tako zagotoviti človeka dostojno preživetje. Svoje življenje je že večkrat postavila na kocko, pa vendar je prepričana, da bo v tej smeri delovala tudi v prihodnje.

Pripovedovanje zanimive sogovornice nas je prepričalo in veseli smo bili, da smo lahko tudi sami darovali oblačila, igrače, odejice in druge otroške pripomočke, na katerih se je že kar nekaj časa nabiral prah po naših domovih.

ml

ŠOLA V NENEHNEM SPREMINJANJU

Pred časom sem imel na šoli sestanek s predstavnikom Športne zveze Ajdovščina, ki je bil pred leti tudi dijak naše šole. Ko sem ga sprejel na hodniku, se je samo začudil podobi šolske notranjosti, saj je po njegovih besedah popolnoma drugačna kot je bila v času njegovega izobraževanja. Tudi sam sem obiskoval to šolo, vendar zaposleni spremljamo majhne spremembe iz leta v leto in tako ne vidimo velikih sprememb, ki se dejansko odvijajo pred nami oz. jih sami povzročamo. Očitno se moramo nekoliko oddaljiti, da nato vidimo popolnejšo sliko.

Informacijsko komunikacijska tehnologija se danes hitro spreminja, poleg tega je dijakom dostopna in pri roki tako rekoč vsak dan. Šola mora iti in tudi gre s časom. Njena vloga in vloga profesorjev se s časom spreminja.

Menjava tlakov, oken, omaric,

opremljanje učilnic s projektorji in drugo tehnologijo, opremljanje kuhinje, ... vse to zvišuje standard in lahko tudi olajša delo. Čeprav sem vesel, da lahko zagotovimo in ponudimo visok standard uporabnikom, je vsekakor bistveno to, da se zaposleni znajo prilagajati potrebam časa, tako poslovnim kot pedagoškim.

Raziskave v naši občini in državi kažejo na to, da se bo potrebovalo več tehnično izobraženega kadra kot je trenutno izkazan interes mladih. Naša šola se je že pred leti odzvala na to in v okviru ur, ki jih lahko namenimo izbirnosti, smo poskrbeli za razširitev na naravoslovnem področju. Tako lahko gimnazijci izbirajo tretji tuj jezik ali pa širijo znanja iz izbirnih vsebin naravoslovja in praktičnega pouka v naravi. Preko praktičnih vsebin, vaj, analiz in nekaterih projektov smo zaznali povečanje

interesa tako po opravljanju mature iz naravoslovnih predmetov kot tudi po nadaljnjem študiju v tej smeri. Še vedno pa ostaja močna ponudba na jezikovnem področju, saj dijaki lahko spoznajo tri tuje jezike, poleg tega pa sodelujejo tudi v dodatnih projektih kot so bralna značka v tujem jeziku, sodelovanje na Festivalu frankofonskega filma, sodelovanje s tujimi pisatelji, sodelovanje v mednarodnih izmenjavah. Za izoblikovan model in omenjene aktivnosti znotraj pouka ter nadaljevanje nekaterih projektov izven pouka sem večkrat slišal pohvale in zaznal, da našo šolo nekateri zelo dobro poznajo tudi izven naše občine. Ali nas tudi naši občani dovolj dobro poznate? Ste objektivno občinstvo? Mogoče moram na tem mestu ponoviti zadnji stavek prvega odstavka: »Včasih se moramo malo oddaljiti, da vidimo popolnejšo sliko.« Če se vam zdi potrebno, se nekoliko dvignite. Mi se bomo vsekakor še naprej trudili tako za kvaliteto šole kot za obveščanje vas, da boste seznanjeni vsaj z nekaterimi utrinki našega šolskega življenja.

Prilagajanje času je nujno. Hitreje kot zaznamo potrebo po prilagoditvi, bolj smo učinkoviti. Verjamem, da nam uspeva.

Andrej Rutar, ravnatelj